

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878
Väljaandmiskuupäev: 04.09.2025 Läbivaatamise kuupäev: 19.01.2026 Asendab versiooni: 12.12.2025 Versioon: 5.0

1. JAGU: Aine/segud ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

1.1. Tootetähis

Toote esinemisvorm	: Segud
Kaubanduslik nimetus	: Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control
Tootekood	: ATP50
Tooteliik	: Food Safety -- [Food Safety]
Osa number	: 700002017 3004 700007638 ATP50

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala ning kasutusala, mida ei soovitata

Vastavad identifitseeritud kasutajad

Aine/segud kasutusala	: Teaduslik uurimis- ja arendustegevus Laborikemikaalid
-----------------------	--

1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta

Neogen Corporation
620 Leshar Place
48912 Lansing, Michigan
United States of America
T 800.234.5333
sds@neogen.com, <https://www.neogen.com/>

1.4. Hädaabitelefoni number

Hädaabitelefoni number	: 24 hours: Medical: 1-800-498-5743 (U.S. and Canada) or 1-651-523-0318 (international) Spill/CHEMTREC: 1-800-424-9300 (U.S. and Canada) or 1-703-527-3887 (international)
------------------------	--

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

2.1. Aine või segu klassifitseerimine

Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008

Klassifitseerimata

Kahjulikud füüsikalised-keemilised mõjud, kahjulik mõju inimtervisele ja keskkonnale

Meile teadaolevalt ei kujuta see toode erilist ohtu, tingimusel et järgitakse tööstushügieeni üldeeskirju.

2.2. Märgistuselemendid

Märgistamine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 [CLP]

Märgistus ei ole kohaldatav

2.3. Muud ohud

Ei sisalda PBT- ja/või vPvB-aineid $\geq 0,1\%$, hinnatud vastavalt REACH-määruse XIII lisale

Segud ei sisalda REACH-määruse artikli 59 lõike 1 kohaselt koostatud loetelus sisesekretoonisüsteemi kahjustavate omadustega aine(te)t või aine(te)t, mis ei ole komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2017/2100 või komisjoni määruses (EL) 2018/605 sätestatud kriteeriumide kohaselt määratletud sisesekretoonisüsteemi kahjustavate omadustega aine(te)ks kontsentratsioonis 0,1 % või rohkem.

3. JAGU: Koostis / teave koostisainete kohta

3.2. Segud

See segud ei sisalda ühtegi ainet, mida tuleks märkida vastavalt REACH-määruse II Lisa jaole 3.2

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

4. JAGU: Esmaabimeetmed

4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus

Üldised esmaabimeetmed	: Enesetunde halvenemise korral pöörduda arsti poole.
Esmaabi sissehingamise korral	: Toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata.
Esmaabi nahale sattumisel	: Pesta nahka rohke veega.
Esmaabi silma sattumise korral	: Ettevaatusabinõuks loputada silmi veega.
Esmaabi allaneelamise korral	: Halva enesetunde korral võtta ühendust mürgistusteabekeskuse või arstiga.
Esmaabiandja enesekaitse	: Esmaabitöötajad varustatakse sobivate isikukaitsevahenditega.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Sümptomid/mõju sissehingamisel	: Tavalistes tingimustes puudub (puuduvad). Tootest eralduda võib tolmu võib sissehingamise teel liigse kokkupuute tagajärjel põhjustada hingamisteede ärritust.
Sümptomid/mõju nahale sattumisel	: Tavalistes tingimustes puudub (puuduvad). Tolmu võib nahavoltidesse kogunemisel või liibuvate riiete kandmisel põhjustada ärritust.
Sümptomid/mõju silma sattumisel	: Tavalistes tingimustes puudub (puuduvad). Tootest eralduv tolmu võib põhjustada silmade ärritust.
Sümptomid/mõju allaneelamisel	: Tavalistes tingimustes puudub (puuduvad).

4.3. Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja eriravi vajalikkuse kohta

Sümptomaatiline ravi.

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed

5.1. Tulekustutusvahendid

Sobivad kustutusvahendid	: Pihustatud vesi. Kuiv pulber. Vaht.
Sobimatud kustutusvahendid	: Mitte kasutada tugevat veevoolu.

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Tuleoht	: Tuleohtu ei ole.
Plahvatusoht	: Otsest plahvatusohtu ei ole.
Tulekahju korral ohtlikud lagusaadused	: Võib eritada mürgist suitsu.

5.3. Nõuanded tuletõrjajatele

Tulekustutusmeetmed	: Tulekahju kustutamise ajal tuleb hoiduda ohutuskauguses ja kohta. Mitte siseneda tuletsooni ilma ettenähtud isiku- ja hingamiskaitsevarustusega.
Kaitse tulekustutamise ajal	: Mitte sekkuda ilma sobiva kaitsevarustusega. Autonoomne isoleeriv hingamisaparaat. Täielik keha kaitse.

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

Üldmeetmed	: Aine sattumisel kanalisatsiooni või üldkasutatavasse veeallikasse tuleb teavitada ametiasutusi. Mahavoolanud toode absorbeerida, et see ei kahjustaks teisi materjale.
------------	--

Tavapersonal

Isikukaitsevahendid	: Kanda soovitatavaid isikukaitsevahendeid.
Hädaolukorraplaanid	: Ventileerida mahavalgumise tsoon.

Päästetöötajad

Isikukaitsevahendid	: Mitte sekkuda ilma sobiva kaitsevarustusega. Vt lisateavet 8. jaost: „Kokkupuute ohjamine/kontroll – isikukaitse“.
Hädaolukorraplaanid	: Evakueerida mittevajalik personal.

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

6.2. Keskkonnakaitse meetmed

Vältida sattumist keskkonda.

6.3. Tökestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid

Tökestamiseks	: Kuiva kühvli kasutades pange materjal kuiva mahutisse ja katke kinni ilma seda kokku surumata.
Puhastusmeetodid	: Korjata toode mehaaniliselt üles.
Muu teave	: Viia materjalid või tahked jäätmed kõrvaldamiseks volitatud jäätmepunkti.

6.4. Viited muudele jagudele

Vt lisateavet 13 jaost.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1. Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud	: Tagada töökohas hea ventilatsioon. Kanda isikukaitsevahendeid.
Hügieenimeetmed	: Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada. Iga kord pärast töö lõpetamist pesta käsi.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Tehnilised abinõud	: Hoida jahedas ja hästi ventileeritavas kohas eemal soojusallikast.
Ladustamistingimused	: Hoida jahedas. Hoida päikesevalguse eest.
Säilitustemperatuur	: 2 – 8 °C
Pakkematerjalid	: Hoida toodet alati originaalpakendiga samalaadses pakendis.

7.3. Erikasutus

Lisateave puudub

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1. Kontrolliparameetrid

Lisateave puudub

8.2. Kokkupuute ohjamine

Asjakohane tehniline kontroll

Asjakohane tehniline kontroll:

Tagada töökohas hea ventilatsioon.

Isikukaitsevahendid

Isikukaitsevahendid:

Kanda soovitatavaid isikukaitsevahendeid.

Isikukaitsevarustuse sümbol(id):

Silmade ja näo kaitsmine

Silmakaitsevahendid:

Kaitseprillid

Naha kaitsmine

Naha- ja kehakaitsevahendid:

Kanda sobivat kaitseriietust

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

Käte kaitse:

Kaitsekindad

Hingamisteede kaitsmine

Hingamisteede kaitsmine:

Ebapiisava ventilatsiooni korral kanda sobivat hingamisteede kaitsevahendit

Kokkupuute ohjamine keskkonnas

Kokkupuute ohjamine keskkonnas:

Vältida sattumist keskkonda.

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Füüsikaline olek	: Tahke
Värv	: Valge.
Välimus	: Graanulid.
Lõhn	: Lõhnatu.
Lõhnaläve	: Puudub
Sulamispunkt	: Puudub
Külmumispunkt	: Mittekohaldatav
Keemispunkt	: Puudub
Süttivus	: Süttimatu
Alumine plahvatuspiir	: Mittekohaldatav
Ülemine plahvatuspiir	: Mittekohaldatav
Leekpunkt	: Mittekohaldatav
Isesüttimistemperatuur	: Mittekohaldatav
Lagunemistemperatuur	: Puudub
pH	: 5 – 7
Lahuse pH	: Puudub
Viskoossus, kinemaatiline	: Mittekohaldatav
Lahustuvus	: Lahustuv vees.
N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Kow)	: Puudub
Aururõhk	: Puudub
Aururõhk temperatuuril 50°C	: Puudub
Tihedus	: Puudub
Suhteline tihedus	: Puudub
Suhteline aurutihedus temperatuuril 20°C	: Mittekohaldatav
Osakese suurus	: Puudub

9.2. Muu teave

Lisateave puudub

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1. Reaktsioonivõime

Toode ei ole reaktiivne tavaliste kasutamise, hoiustamise ja transpordi tingimustel.

10.2. Keemiline stabiilsus

Püsiv tavatingimustes.

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Tavalistes kasutustingimustes teadaolevaid ohtlike reaktsioone ei teki.

10.4. Tingimused, mida tuleb vältida

Soovitatud hoiustamise ja käsitlemise tingimustel puuduvad (vt osa 7).

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

10.5. Kokkusobimatud materjalid

Lisateave puudub

10.6. Ohtlikud lagusaadused

Tavalistes ladustus- ja kasutustingimustes ei tohiks ohtlikke lagusaadusi tekkida.

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

11.1. Teave ohuklasside kohta, nagu see on määratletud määruses (EÜ) nr 1272/2008

Äge mürgisus (suukaudne)	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Äge mürgisus (nahakaudne)	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Äge mürgisus (sissehingamisel)	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Nahasöövitus/-ärritus	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud) pH: 5 – 7
Raske silmakahjustus/silmade ärritus	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud) pH: 5 – 7
Hingamisteede või naha sensibiliseerimine	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Mutageensus sugurakkudele	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Kantseroogeensus	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Reproduktiivtoksilisus	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Hingamiskahjustus	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Viskoossus, kinemaatiline

Mittekohaldatav

11.2. Teave muude ohtude kohta

Lisateave puudub

12. JAGU: Ökoloogiline teave

12.1. Mürgisus

Ökoloogia - üldine	: Toodet ei peeta mürgiseks veeorganismidele ning see ei põhjusta keskkonnas pikaajalisi kahjustavaid mõjusid.
Oht vesikeskkonnale, lühiajaline (äge)	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)
Oht vesikeskkonnale, pikaajaline (krooniline)	: Klassifitseerimata (Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud)

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

12.2. Püsivus ja lagunduvus

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt
-----------------------	-----------------------

12.3. Bioakumulatsioon

Lisateave puudub

12.4. Liikuvus pinnases

Lisateave puudub

12.5. Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine

Lisateave puudub

12.6. Endokriinseid häireid põhjustavad omadused

Lisateave puudub

12.7. Muu kahjulik mõju

Lisateave puudub

13. JAGU: Jäätmekäitlus

13.1. Jäätmetöötlusmeetodid

Piirkondlik jäätmete määrus	: Kõrvaldada kooskõlas seadusega kehtestatud eeskirjadega.
Jäätmetöötlusmeetodid	: Kõrvaldada sisu/anum vastavuses volitatud kogumissetevõtte sorteerimiseeskirjadega.
Soovitused kanalisatsiooni kaudu kõrvaldamiseks	: Kõrvaldada kooskõlas seadusega kehtestatud eeskirjadega.
Toote/pakendi kõrvaldamise soovitused	: Järgida kehtivaid tahkete jäätmete kõrvaldamise eeskirju. Kõrvaldada kooskõlas seadusega kehtestatud eeskirjadega.
Lisateave	: Tühjaks saanud anumaid mitte uuesti kasutada.
Teave ökoloogiliste jäätmete kohta	: The waste of the product should be considered as hazardous as the product itself, with the likelihood of impacting the environment in the same way. Consider the handling and disposal of the waste as defined by the product itself.

14. JAGU: Veonõuded

Kooskõlas ADR / IMDG / IATA / ADN / RID

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.1. ÜRO number või ID number				
Toode ei ole ohtlik veos veoeskirjade tähenduses				
14.2. ÜRO veose tunnusnimetus				
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
14.3. Transpordi ohuklass(id)				
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
14.4. Pakendigrupp				
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
14.5. Keskkonnaohud				
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
Lisateave puudub				

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajatele

Maismaavedu

Reguleerimata

merevedu

Reguleerimata

Õhuvedu

Reguleerimata

Siseveetransport

Reguleerimata

Raudteetransport

Reguleerimata

14.7. Mahtlasti merevedu kooskõlas Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni dokumentidega

Mittekohaldatav

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutus-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/õigusaktid

EL eeskirjad

REACH-i määruse XVII lisa (piirangute loetelu)

Ei sisalda REACHi määruse XVII lisas (piiramise tingimused) loetletud aineid

REACH-i määruse XIV lisa (lubade loetelu)

Ei sisalda REACHi määruse XIV lisas (lubade loetelu) loetletud aineid

REACH-i kandidaatainete nimekiri (SVHC)

Ei sisalda REACHi kandidaatainete nimekirjas loetletud aineid

PIC-määrus (eelnevalt teavitatud nõusolek)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud PIC-nimekirjas (määrus EU 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta)

POP-määrus (püsivad orgaanilised saasteained)

Ei sisalda püsivate orgaaniliste saasteainete nimekirjas (püsivate orgaaniliste saasteainete määrus EL 2019/1021) loetletud aineid.

Osooni määrus (2024/590)

Ei ole loetletud osoonikihi kahanemise nimekirjas (määrus EL 2024/590)

Ei sisalda osoonikihti kahandavate ainete (määrus EU 2024/590 osoonikihti kahandavate ainete kohta) nimekirja kantud ei aineid.

Nõukogu määrus(EÜ) kahesuguse kasutusega kaupade kontrolli kohta

Ei sisalda aineid, mille suhtes kohaldatakse NÕUKOGU MÄÄRUST (EÜ) kahesuguse kasutusega kaupade kontrolli kohta

Lõhkeainete lähteainete määrus (EL 2019/1148)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud lõhkeainete lähteainete nimekirjas (määrus EU 2019/1148 lõhkeainete lähteainete turustamise ja kasutamise kohta)

Uimastite lähteainete määrus (EÜ 273/2004)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud narkootikumide lähteainete nimekirjas (määrus EÜ 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta)

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Kemikaaliohutuse hindamist ei ole tehtud

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

16. JAGU: Muu teave

Lühendid ja akronüümid:

ACGIH	Ameerika tööstushügieeni spetsialistide ühendus, USA
ADN	Rahvusvahelise ohtlike kaupade siseveeteedel vedamise Euroopa kokkulepe
ADR	Ohtlike kaupade rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe
ATE	Akuutse toksilisuse hinnang
BCF	Biokontsentratsioonitegur
Bioloogiline piirväärtus	Bioloogiline piirväärtus
BOD	Biokeemiline hapnikutarve (BHT)
CAS nr	Keemilise abstraktsiooni teenuse number
CLP	Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus; määrus (EÜ) nr 1272/2008
COD	Keemiline hapnikutarve (KHT)
CSA	Kemikaaliohutuse hindamine
DMEL	Tuletatud vähim toimet avaldav sisaldus
DNEL	Tuletatud mittetoimivad tasemed
EÜ nr	Euroopa Ühenduse number
EC50	Mediaanne efektiivne kontsentratsioon
ED	Endokriinfunktsiooni kahjustav
ET	Euroopa standard
EWC	Euroopa jäätmeleend
IARC	Rahvusvaheline Vähiuuringute Agentuur
IATA	Rahvusvaheline Lennutranspordi Assotsiatsioon
IMDG	Rahvusvaheline ohtlike kaupade mereveeoeskiri
LC50	Surmav kontsentratsioon 50%-le katsepopulatsioonist
LD50	Surmav doos 50%-le katsepopulatsioonist (surmav mediaandoos)
LOAEL	Vähim täheldatavat kahjulikku toimet avaldav doos
Log Kow	N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Kow)
Log Pow	N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Pow)
MAK	maksimaalne töökoha kontsentratsioon
NOAEC	Täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav kontsentratsioon
NOAEL	Täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav doos
NOEC	Täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon
N.O.S.	Pole teisiti täpsustatud
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OEL	Töökeskonna piirnorm
OSHA	Ameerika Ühendriikide föderaalne tööministeeriumi tervishoiu ja -ohutuse amet
PBT	Püsiv, bioakumuleeruv, toksiline aine
PNEC	Arvutuslik mittetoimiv sisaldus
IKV	Isikukaitsevahendid

Neogen® MLS Reagent Control Kit - Positive Control

Ohutuskaart

vastavalt REACH-määrusele (EÜ) 1907/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2020/878

Lühendid ja akronüümid:	
RID	Rahvusvaheline ohtlike kaupade raudteevedude kord
SDS	Ohutuskaart
RVP	Puhastusjaam
TF	Tehniline funktsioon
ThOD	Teoreetiline hapnikutarvidus (THOD)
TLM	Kontsentratsioon, mille juures 50% katseloomadest jääb ellu
TWA	Ajaliselt kaalutud keskmine
Lenduvad orgaanilised ühendid	Lenduvad orgaanilised ühendid
vPvB	Väga püsiv ja väga bioakumuleeruv
UFI	Unikaalne koostise tähis

Ohutuskaart (SDS), EL

Käesoleva toote kasutamiseks märgitud ettevaatusabinõude võtmise ning täieliku ja piisava teabe hankimine eest vastutab kasutaja